

Länsstyrelsen
Västra Götaland
Miljöprövningsdelegationen

Beslut

1 (5)

Datum
2022-11-22

Ärendebeteckning
551-37587-2022

Anläggningsnummer
1470-1193

Swedfarm AB
ks@swedfarm.se

(elektronisk delgivning)

Ändring av villkor i tillstånd till djurhållning

Miljöprövningsdelegationens beslut

Villkorsändring

Miljöprövningsdelegationen ändrar villkor 13 i tillståndet givet den 16 juli 2010 (ärende 551-111219-2009) till djurhållning för unghönsuppfödning. Villkoret ska ha följande lydelse (ändring understruken).

13. Tillståndsinnehavaren ska beräkna den årliga ammoniakavgången från anläggningens stall med utgångspunkt i en aktuell stallbalans. Beräkningar av stallbalans och ammoniakavgång ska granskas och vid behov uppdateras årligen.

En sammanställning av det totala årliga ammoniakutsläppet från anläggningen ska redovisas till tillsynsmyndigheten i den årliga miljörapporten.

Tillståndet gäller i övrigt

Tillståndet från den 16 juli 2010 gäller i de delar som inte ändras genom beslutet om villkorsändring.

Redogörelse för ärendet

Bakgrunden till ansökan

Swedfarm AB (sökanden) har tillstånd till djurhållning för unghönsuppfödning. Sökanden vill nu få villkor 13, om övervakning av ammoniakavgång, ändrat.

Gällande tillstånd

Miljöprövningsdelegationen gav den 16 juli 2010 (ärende 551-111219-2009) tillstånd till djurhållning för unghönsuppfödning på fastigheten Svarvarebo 1:1 (numera Svarvarebo 1:6) i Vara kommun. För verksamheten gäller bland annat följande villkor.

13. Tillståndsinnehavaren ska minst 6 gånger om året mäta hur mycket ammoniak som avgår från anläggningen. Resultaten från dessa mätningar ska redovisas i den årliga miljörapporten.

Hur ansökan har handlagts hos Miljöprövningsdelegationen

Ansökan om villkorsändring kom in till Miljöprövningsdelegationen den 9 september 2022. Ansökan har remitterats till Länsstyrelsen och Miljö- och byggnadsnämnden i Vara kommun (tillsynsmyndigheten).

Yttranden har kommit in från båda remissinstanserna. Sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Vad ansökan avser

Swedfarm AB (sökanden) ansöker om att villkor 13 i tillståndet från den 16 juli 2010 ska ändras så att ammoniakutsläpp från stallen enbart behöver redovisas med hjälp av stallbalansberäkningar. Sökanden föreslår en ny villkorslydelse enligt följande.

- Stallbalansberäkning av gödselns innehåll av kväve, fosfor och kalium ska upprättas minst vart tredje år. Stallbalansen ska beräknas minst en gång vart tredje år om foderinnehållet inte förändras väsentligt, så att balansen kan påverkas. Om ingen förändring har skett ska ändå en kopia på den senaste beräkningen lämnas till tillsynsmyndigheten via miljörapporten så att ingen tvekan finns. Om ny stallbalansberäkning inte utförs efter tre år ska verksamheten på den senast utförda beräkningen ange skälen till att den fortfarande är gällande. Hjälptas av rådgivare. Verktyg är Excel-mall och programmet VERA.

Sökandens argument för villkorsändring

Jordbruksverket anser i sin vägledning om BAT-slutsatser att beräkning av ammoniakavgång baserat på stallbalansberäkningar ger tillräckligt underlag för att kunna konstatera om ammoniakförluster från anläggningens djurstall hamnar under gränsvärdet för BAT-AEL för utsläpp av ammoniak till luft.

Yttranden

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen tillstyrker att villkor 13 ändras och föreslår att villkoret ändras till följande lydelse (ändring understruken).

13. Tillståndsinnehavaren ska beräkna den årliga ammoniakavgången från anläggningens stall med utgångspunkt i en aktuell stallbalans. Beräkningar av stallbalans och ammoniakavgång ska granskas och vid behov uppdateras årligen.

En sammanställning av det totala årliga ammoniakutsläppet från anläggningen ska redovisas till tillsynsmyndigheten i den årliga miljörapporten.

Länsstyrelsen har motiverat sitt villkorsförslag.

Miljö- och byggnadsnämnden i Vara kommun

Miljö- och byggnadsnämnden har inget att erinra mot en villkorsändring.

Nämnden bedömer att det finns stor osäkerhet i de ammoniakmätningar som skett på gården och att en stallbalansberäkning som utförs i VERA ger tillräckligt underlag för att kunna konstatera att ammoniakavgången hamnar under begränsningsvärdet.

Sökandens bemötande av yttrandena

Sökanden har inte kommit in med något bemötande.

Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut

Enligt 24 kap. 13 § miljöbalken får tillståndsmyndigheten besluta att ändra eller upphäva villkor i ett tillståndsbeslut efter ansökan av tillståndshavaren. Dock får villkoret upphävas eller mildras endast om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt eller om ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet gavs.

Verksamheten omfattas av industriutsläppsdirektivet (IED) och slutsatser om bästa tillgängliga teknik (BAT) för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris. Enligt BAT 25 ska ammoniakutsläpp till luft från djurstallar övervakas antingen genom uppskattning med hjälp av en massbalans, beräkning genom mätning eller genom uppskattning med hjälp av emissionsfaktorer. Jordbruksverket anger i sin vägledning att det förstnämnda alternativet är tillämpligt i Sverige, det vill säga att man först beräknar en gårdsanpassad stallbalans och med den som grund beräknar ammoniakavgången i beräkningsprogrammet VERA. Jordbruksverket menar att direkta mätningar generellt inte är tillämpliga eftersom kostnaden är stor.

Det nu aktuella villkoret 13 säger att ammoniakavgången ska mätas minst 6 gånger om året. Miljöprövningsdelegationen finner att sökandens föreslagna ändring är godtagbar. Den överensstämmer med gällande BAT-slutsatser och den bedömning som Jordbruksverket redan gjort av de alternativa övervakningsteknikerna. Villkoret i dess nuvarande lydelse bedöms därför vara onödigt strängt.

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att Länsstyrelsens villkorsförslag överensstämmer med den som beslutats i liknande ärenden. Innehållsmässigt motsvarar det sökandens förslag.

Miljöprövningsdelegationen anser att årliga bestämningar av ammoniakavgången ska göras. Underlaget ska utgöras av aktuell stallbalans med efterföljande beräkning av ammoniakavgången i Jordbruksverkets program VERA eller det beräkningsverktyg som eventuellt kan komma i dess ställe. En ny stallbalans behöver dock inte beräknas på nytt varje år. Däremot ska en granskning av senaste beräkning göras årligen och uppdateras vid behov, dock minst vart tredje år. Det gäller även den efterföljande beräkningen av ammoniakavgång. Även programmet VERA uppdateras eller justeras av Jordbruksverket vid behov, vilket också motiverar att beräkningarna behöver ses över regelbundet.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har Sabine Lagerberg, ordförande, och Lena Niklasson, miljösakkunnig, deltagit. Ärendet har beretts av Stig Karlsson, miljöhandläggare.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här överklagar ni Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar ni med vanlig post är adressen Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Är ni osäker på när tiden går ut kan ni kontakta Länsstyrelsen.

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna (till exempel Naturvårdsverket, Länsstyrelsen eller kommunens miljönämnd), ska överklagandet dock ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska ni ange

- ert namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut ni överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets ärendebeteckning, samt
- hur ni anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Sändlista

Externt

- Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
- Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
- Miljö- och byggnadsnämnden i Vara kommun, miljo.bygg@vara.se
- Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se

Internt inom Miljöprövningsdelegationen och Länsstyrelsen

- Sabine Lagerberg
- Lena Niklasson
- Stig Karlsson
- Monica Lind
- Caroline Karlsson
- Elisabeth Lindqvist Tärneld